Raadsvoorstel

Voorstel om in te stemmen met de voorgenomen sluiting OBS De Wegwijzer in Dinxperlo.

AAN DE RAAD

Samenvatting
Het bestuur van Paraat Scholen heeft laten weten OBS De Wegwijzer in Dinxperlo te willen opheffen per 1 augustus 2024 vanwege het teruglopende aantal leerlingen.
Door het ontbreken van toekomstperspectief, de aanwezigheid van voldoende basisonderwijs aanbod in Dinxperlo (IKC De Bosmark en Basisschool Sint Liborius)) en een openbare basisschool op (maximaal) 10 kilometer adviseert het college de raad om in te stemmen met de sluiting van OBS De Wegwijzer. Daarbij adviseert het college de gemeenteraad om geen gebruik te maken van het formele recht om het bestuur van deze openbare school op zich te nemen.

Inleiding
Als gevolg van structureel lage leerlingaantallen is het bestuur van Paraat Scholen voornemens OBS De Wegwijzer in Dinxperlo te sluiten. Paraat Scholen geeft aan dat de noodzakelijke pedagogische, didactische en organisatorische kwaliteit bij deze aantallen niet meer gegarandeerd kan worden.

Ter illustratie in onderstaande tabel het aantal leerlingen:

1 oktober 2020	1 oktober 2021	1 oktober 2022	1 februari 2023	1 februari 2024*
67	62	57	41	37

*prognose

Beschrijving beleidsterrein inclusief toepasselijke regelgeving
Vanuit de Wet op het primair onderwijs (Wpo) kan het bestuur van Paraat Scholen besluiten tot opheffing van een openbare school. Het bestuur moet u als raad informeren over haar besluit en u de gelegenheid geven om de -op te heffen- school in stand te houden.

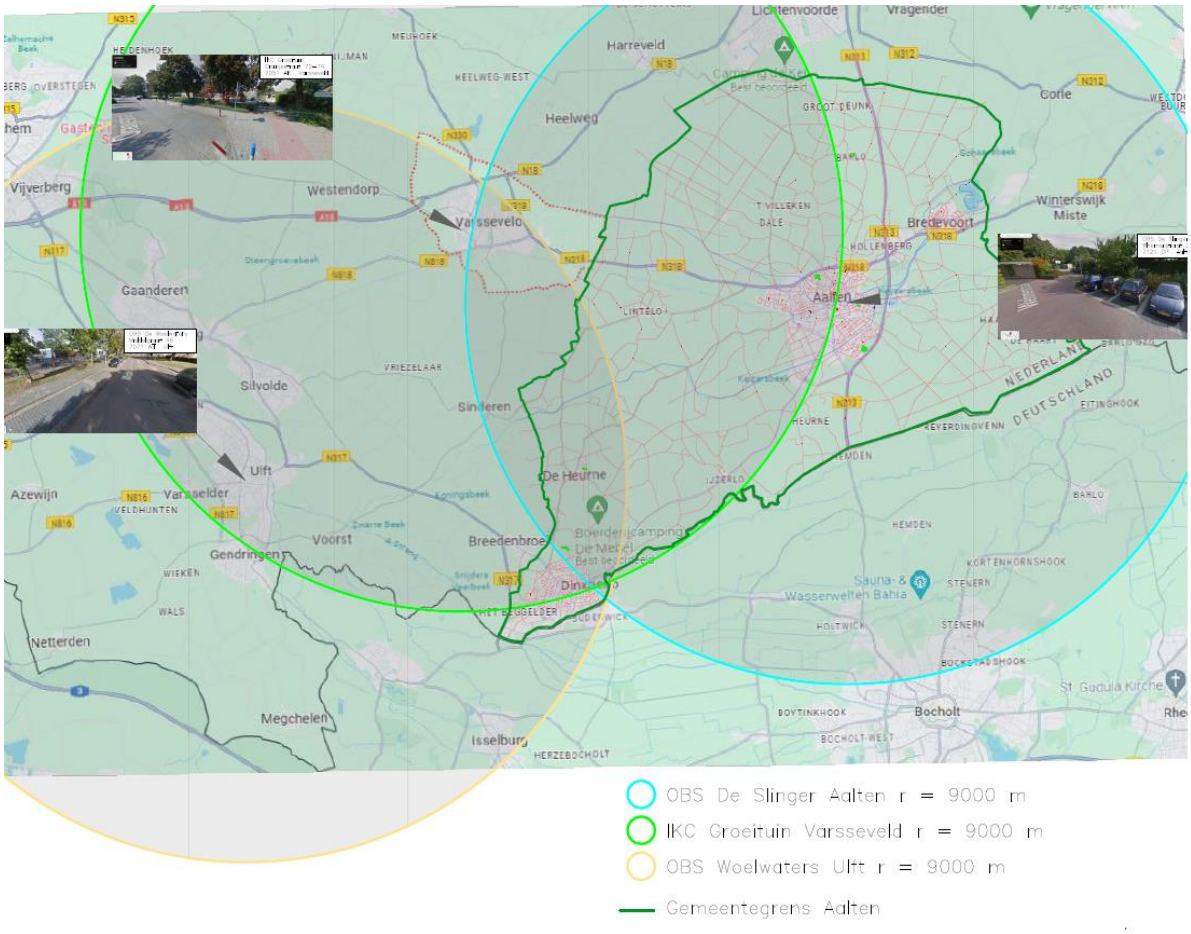
U heeft als raad een wettelijke rol bij de opheffing van een openbare school: u besluit in te stemmen met de opheffing, of u besluit tegen de opheffing te zijn. Als u tegen de opheffing besluit, wordt u als raad zelf verantwoordelijk voor de instandhouding van de school en daarmee het bestuur van OBS De Wegwijzer.

Het uitgangspunt van de Grondwet (artikel 23) is dat kinderen in het hele land openbaar basisonderwijs moeten kunnen volgen. Zo garandeert de overheid dat kinderen overal in Nederland naar school kunnen en dat niemand genoodzaakt is om onderwijs te volgen dat uitgaat van een specifieke godsdienst of levensbeschouwing. De Grondwet heeft het over openbaar onderwijs in elke gemeente, in ‘een genoegzaam aantal openbare scholen’. Dat gaat over een ‘redelijke’ afstand tussen school en thuis en is ook afhankelijk van hoeveel behoefte er aan openbaar onderwijs is. In het basisonderwijs geldt een wettelijke maximumafstand van tien kilometer.

Inhoudelijke toelichting op het voorstel
Het teruglopende leerlingenaantal brengt de kwaliteit van het onderwijs op korte en lange termijn voor de leerlingen in gevaar. Het bestuur van Paraat Scholen verwacht op korte of lange termijn ondanks alle mogelijke positieve publicaties en samenwerking met de kinderopvang en binnen het Duplo-gebouw geen significante stijging van het aantal leerlingen. De locatie had op 1 februari 2023 41 leerlingen en de prognose laat een verdere afname zien richting de 23 leerlingen.

Het bestuur van Paraat scholen geeft aan de noodzakelijke pedagogische, didactische en organisatorische kwaliteit bij de lage leerlingaantallen op OBS De Wegwijzer niet meer te kunnen garanderen.

In de directe nabijheid van deze school is voldoende basisonderwijsaanbod aanwezig (IKC De Bosmark en Basisschool Sint Liborius). Op basis van de getrokken cirkels met een straal van 9 kilometer lijkt de conclusie terecht dat het openbaar onderwijs bereikbaar is voor de inwoners van Dinxperlo binnen een afstand van 10 kilometer over de weg.

Situatieschets
De straal van de drie cirkels is 9000 m.
De betreffende 3 openbare scholen zijn gelegen in Aalten, Ulft, Varsseveld.

Het college twijfelt niet aan de inhoudelijke overwegingen van het bestuur. Het college ziet daarmee ook geen aanleiding om als gemeente het bestuur van deze school over te nemen en het toekomstperspectief hiermee te wijzigen.

Alternatieve beleidskeuzes
De gemeenteraad heeft de keuze om het bevoegd gezag van een openbare school over te nemen. Wanneer een schoolbestuur aangeeft een school te willen opheffen kan de gemeenteraad dat niet tegenhouden. De gemeenteraad heeft wel een wettelijke verantwoordelijkheid om te zorgen voor voldoende openbaar onderwijs, art. 23 GW (wat “voldoende” is wordt in de wet niet nader omschreven.) Om die reden heeft de gemeenteraad de mogelijkheid om een openbare basisschool in stand te houden. De gemeenteraad neemt dan het bevoegd gezag van die school over. Dit heeft aanzienlijke financiële consequenties. De gemeente moet namelijk extra formatie aantrekken voor de taak van bevoegd gezag. Een taak waarvoor een gemeente helemaal niet is toegerust. Daarnaast staat deze keuze haaks op het concept van zelfstandig openbaar onderwijs.

Financiële consequenties
Sluiting van OBS De Wegwijzer zorgt voor de volgende (mogelijke) financiële consequenties:

- OBS De Wegwijzer is gehuisvest in het Duplo-gebouw in Dinxperlo. Gebouweigenaar is Stichting Toegevoegde Waarde Aaltens Onderwijs (TWAO). Op het moment dat OBS De Wegwijzer sluit, wil Paraat Scholen de ruimten teruggeven aan Stichting TWAO.
  De St. TWAO is in overleg met Paraat Scholen en Essentius over de consequenties van het vertrek. Essentius heeft al aangegeven niet alleen verantwoordelijk te willen zijn voor het gebouw en de exploitatie. Verdere gebruikers zijn de bibliotheek, kinderopvang Humankind en de gemeente met de gymzaal.
  De exploitatie van het gebouw wordt nu nog verzorgd door de Stichting Duplo, met vertegenwoordigers van de gebruikers.
  De St. TWAO is in liquidatie, maar dit stagneert enigszins door de nieuwe situatie.
  De belangrijkste vragen die momenteel aan de orde zijn:
  - Wie wordt eigenaar van het gebouw? Een optie is terug naar de gemeente.
  - Hoe krijgen we het gebouw weer gevuld? Er wordt met meerdere gegadigden gesproken.
  - Hoe gaan we verder met de exploitatie?

  St. TWAO is daar druk mee bezig, in nauw overleg met de gemeente. De uitkomst en (financiële) consequenties zijn op dit moment nog niet duidelijk. Dit is echter geen onderdeel van dit raadsvoorstel. De raad wordt hiervan separaat op de hoogte gehouden.

- Er bestaat een kans dat er extra aanvragen komen voor een tegemoetkoming in de kosten van het leerlingenvervoer. Immers er kan een vervoersvoorziening worden toegekend als de afstand van de woning naar de dichtstbijzijnde toegankelijke school voor basisonderwijs meer dan zes kilometer bedraagt (verordening leerlingenvervoer). De kans hierop is niet heel groot omdat binnen een afstand van zes kilometer nog twee scholen staan. Mochten ouders echter willen kiezen voor een openbare school kan hiervoor leerlingenvervoer aangevraagd worden.

Participatie en Communicatie

- Voorafgaand aan deze aankondiging en het voorlopig besluit heeft de bestuurder gesprekken gevoerd met het team en de medezeggenschapsraad. In deze raad zijn ouders vertegenwoordigd. Beide hebben ingestemd met het de sluiting.
- De sluiting van de school is ingrijpend voor alle betrokkenen. Het is aan het schoolbestuur om de opheffing zorgvuldig vorm te geven, en de huidige leerlingen goed onder te brengen bij andere scholen. De sluiting moet een duurzame, kwalitatief verantwoorde onderwijssituatie voor de leerlingen creëren.

Vervolgstappen inclusief tijdspad
Voor 1 januari 2024 het voornemen tot sluiting melden bij de raad.
Voor 1 februari 2024 de raad verzoeken hiermee in te stemmen.
Na besluitvorming gemeenteraad het bestuur van Paraat Scholen hierover informeren, zodat zij uitvoering kunnen geven aan het besluit.
Als de gemeenteraad de voorgestelde beslissing volgt, zal OBS De Wegwijzer per 1 augustus 2024 gesloten worden.

Bijlagen
Rapportage voorgenomen besluit OBS De Wegwijzer
Voornemen tot opheffen OBS De Wegwijzer te Dinxperlo gemeenteraad

Aalten, 12 december 2023

Burgemeester en wethouders van de gemeente Aalten,

drs. A.J.M. Gildhuis
secretaris/algemeen directeur

mr. A.B. Stapelkamp
burgemeester